

โครงการเฝ้าระวัง และส่งเสริมทันตสุขภาพในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลตะโละกาโปร์
ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๖

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลตะโละกาโปร์
องค์การบริหารส่วนตำบลตะโละกาโปร์ อ.ยะหริ่ง จ.ปัตตานี

คำนำ

รายงานผลการดำเนินงานโครงการเฝ้าระวังและส่งเสริมทันตสุขภาพในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลตะโละกาโปร์ ปีงบประมาณ ๒๕๖๖ เป็นโครงการที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลตะโละกาโปร์ โดยมีวัตถุประสงค์การดำเนินงานเพื่อให้เด็กก่อนวัยเรียนมีสุขภาพฟันและช่องปากที่ดี เพื่อให้ผู้ปกครองมีความรู้ความเข้าใจในการดูแลรักษาฟัน เพื่อให้ผู้ปกครองมีความเอาใจใส่และให้ความสำคัญกับปัญหาสุขภาพฟัน นับเป็นโครงการที่มีประโยชน์ต่อผู้เรียน ครู และผู้ปกครอง โครงการนี้ได้รับความร่วมมือจากครู นักเรียนและผู้ปกครองเป็นอย่างดี

จัดทำโดย

นางสาวมารีเกะห์ ลูมะ
และคณะครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็กฯ

เรื่อง

คำนำ

สารบัญ

บทที่ ๑ บทนำ

บทที่ ๒ เอกสารที่เกี่ยวข้อง

บทที่ ๓ การดำเนินการ

บทที่ ๔ ผลจากการดำเนินการ

บทที่ ๕ สรุปผลและข้อเสนอแนะ

ภาคผนวก

 โครงการ

 แบบสอบถามความพึงพอใจ

 กำหนดการ

 ประมวลภาพกิจกรรม

 ใบเสร็จ

 ใบลงทะเบียน

บทที่ ๑

บทนำ

๑. แนวคิดที่มาและความสำคัญของโครงการ

สุขภาพช่องปากเป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญในการดำรงชีวิต ถ้าบุคคลมีสุขภาพช่องปากดี จะเป็นพื้นฐานสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตและพัฒนาด้านสุขภาพอนามัย การอบรมเลี้ยงดูแลเด็กในช่วงวัยก่อนเรียน จะส่งผลต่อพัฒนาการทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ร่างกายจะเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วชนิดไม่ปรากฏในวัยอื่น จึงถือเป็นช่วงสำคัญหรือช่วงวิกฤติของชีวิต เด็กจำเป็นต้องได้รับสารอาหารที่มีประโยชน์และหลากหลายในปริมาณสูง เมื่อเทียบกับขนาดของร่างกายแล้วจึงต้องกินอาหารเป็นมื้อย่อยๆ วันละ ๕-๖ มื้อ เพื่อให้เพียงพอกับความต้องการของร่างกาย ซึ่งปัญหาสุขภาพช่องปาก โดยเฉพาะโรคฟันผุ และเหงือกอักเสบเป็นปัญหาที่พบได้บ่อยในเด็ก

ปัจจุบันมีอาหารประเภท ขนม เครื่องดื่มให้เลือกบริโภคหลากหลาย ซึ่งผู้ปกครองและเด็กเป็นจำนวนมากเลือกบริโภคสิ่งที่ไม่เกิดประโยชน์ต่อสุขภาพ เช่น ขนมกรุบกรอบ ทอฟฟี่ ช็อคโกแลต และขนมหวานต่างๆ การที่เด็กรับประทานอาหารเหล่านี้ย่อมส่งผลให้เด็กมีปัญหาเรื่องฟันผุ และการสำรวจสภาวะช่องปากของเด็กก่อนวัยเรียนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลตะโละกาโปร์ร้อยละ ๘๐ มีปัญหาฟันน้ำนมผุ

ดังนั้นการจะปลูกฝังให้เด็กรักการแปรงฟันและสร้างความตระหนักแก่ผู้ปกครองในการให้ความสำคัญกับการเอาใจใส่สุขภาพช่องปากและฟันของเด็กจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลตะโละกาโปร์จึงได้จัดทำโครงการเฝ้าระวัง และส่งเสริมทันตสุขภาพเพื่อเป็นการส่งเสริมให้ครูพี่เลี้ยงและผู้ปกครองมีความรู้และทัศนคติที่ดีทางด้านทันตสุขภาพ ตระหนักถึงความสำคัญของสุขภาพช่องปากในเด็กเล็ก เป็นแบบอย่างที่ดี การปลูกฝังและสร้างความคุ้นเคยในการดูแลสุขภาพช่องปากให้แก่เด็ก ส่งเสริมให้เด็กมีสภาวะทันตสุขภาพที่ดียิ่งขึ้น

๒. วัตถุประสงค์/ตัวชี้วัด

๑. เพื่อให้เด็กก่อนวัยเรียนมีสุขภาพฟันและช่องปากที่ดี
๒. เพื่อให้ผู้ปกครองมีความรู้ความเข้าใจในการดูแลรักษาฟัน
๓. เพื่อให้ผู้ปกครองมีความเอาใจใส่และให้ความสำคัญกับปัญหาสุขภาพฟัน

๓. กลุ่มเป้าหมาย

ผู้ปกครองนักเรียนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลตะโละกาโปร์ จำนวน ๕๕ คน

๔. ระยะเวลาดำเนินการ

๒๓ สิงหาคม ๒๕๖๖

๕. งบประมาณ

จากงบประมาณกองทุนหลักประกันสุขภาพองค์การบริหารส่วนตำบลตะโละกาโปร์ จำนวน ๑๒,๖๔๕ บาท (หนึ่งหมื่นสองพันหกร้อยสี่สิบบาทถ้วน) รายละเอียด ดังนี้

- ค่าอาหารกลางวัน	๕๕ คน × ๖๐ บาท × ๑ มื้อ	เป็นเงิน ๓,๓๐๐ บาท
- ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	๕๕ คน × ๓๕ บาท × ๑ มื้อ	เป็นเงิน ๑,๙๒๕ บาท
- ค่าวัสดุประกอบการฝึกอบรม (ปฏิบัติการแปรงฟันที่ถูกต้องวิธี) แปรงสีฟันและยาสีฟัน จำนวน ๕๕ คน × ๕๐ บาท		เป็นเงิน ๒,๗๕๐ บาท
- สีทสอแปรงฟัน	๔ ขวดๆละ ๘๐ บาท	เป็นเงิน ๓๒๐ บาท
- ค่าสัมมนาคุณวิทยากร จำนวน ๒ คน ๆ ละ ๓ ชั่วโมงๆ ละ x ๖๐๐ บาท		เป็นเงิน ๓,๖๐๐ บาท
- ค่าจัดทำป้ายไว้นิเทศโครงการเฝ้าระวัง และส่งเสริมทันตสุขภาพเด็กเล็กฯ		เป็นเงิน ๗๕๐ บาท

๖. ประโยชน์ที่ได้รับ

๑. เด็กก่อนวัยเรียนมีสุขภาพช่องปากที่ดี
๒. ผู้ปกครองมีความรู้ความเข้าใจในการดูแลรักษาฟันอย่างถูกวิธี
๓. ผู้ปกครองให้ความสำคัญและร่วมดูแลปัญหาสุขภาพฟัน

๗. ความภาคภูมิใจ

๑. ได้เป็นส่วนหนึ่งของส่งเสริมทันตสุขภาพในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
๒. ได้ให้ความรู้แก่ผู้ปกครองและสร้างความตระหนักในการดูแลสุขภาพช่องปาก

บทที่ ๒ เอกสารที่เกี่ยวข้อง

สุขภาพในช่องปาก

สุขภาพในช่องปากหมายถึงภาวะที่ปราศจากโรคในช่องปาก เช่นโรคเหงือก โรคฟัน โรคกระเบื้อง และอื่นๆอีก การดูแลสุขภาพในช่องปากจะต้องเริ่มต้นตั้งแต่ทารกจนถึงผู้สูงอายุ หลักการดูแลและประกอบไปด้วย การแปรงฟัน การใช้ไหมขัดฟัน การไปตรวจกับทันตแพทย์อย่างน้อยปีละสองครั้ง และการเฝ้าระวังโรคในช่องปาก

ปัจจัยเสี่ยงสุขภาพในช่องปาก

ปัจจัยเสี่ยงของการเกิดโรคในช่องปาก จะเหมือนกับปัจจัยเสี่ยงของการเกิดโรค หัวใจและหลอดเลือด โรคกระเบื้อง โรคปอด และโรคเบาหวาน ได้แก่ การรับประทานอาหารที่ไม่ถูกต้อง การสูบบุหรี่ การดื่มสุรา

สุขภาพช่องปากที่ดีต้องประกอบไปด้วยอะไรบ้าง

ก่อนหน้านี้เชื่อว่าการดูแลเรื่องอาหารจะลดโรคช่องปาก แต่ปัจจุบันเชื่อว่าสุขภาพปากที่ดีต้องมีหลายปัจจัย ได้แก่ อาหารที่มีคุณภาพ การดูแลสุขภาพช่องปากและฟัน ความถี่ของการรับประทานอาหาร การใช้ฟลูออไรด์ และ sealants การตรวจสุขภาพช่องปากประจำปี

บทบาทของน้ำลายต่อสุขภาพในช่องปาก

น้ำลายจะมีบทบาทค่อนข้างมากในการรักษาสุขภาพในช่องปาก น้ำลายจะซ่อมฟันโดยการนำเอาเกลือแร่แคลเซียมและฟอสเฟตไปซ่อมฟันที่เป็นรู นอกจากนั้นน้ำลายยังลดความเป็นกรดที่ผลิตจากเชื้อแบคทีเรีย หน้าที่สุดท้ายคือนำเอาเศษอาหารออกจากปาก

ดังนั้นภาวะที่น้ำลายลดลงไม่ว่าจากโรคเช่นเบาหวาน หรือยาต่างๆจะทำให้ น้ำลายลดลงซึ่งผลเสียต่อสุขภาพปาก

พฤติกรรมในการรับประทานอาหารส่งผลเสียต่อสุขภาพปากอย่างไรบ้าง

พฤติกรรมที่จะส่งผลต่อสุขภาพปากได้แก่การรับประทานอาหารของหวาน เช่นผลไม้หวาน นมหวาน ขนมปัง คุกกี้ เหล่าจะเป็นอาหารที่ทำให้ฟันผุได้ง่ายดังนั้นควรหลีกเลี่ยงอาหารเหล่านี้ หากจะรับประทานดังกล่าวควรรับประทานเพราะน้ำลายจะช่วยลดโอกาสเกิดฟันผุ นอกจากนั้นความถี่ของการรับประทานอาหารยังส่งผลต่อสุขภาพปาก กล่าวคือผู้ที่รับประทานอาหารบ่อยจะเกิดฟันผุได้ง่ายกว่าผู้ที่รับประทานอาหารไม่บ่อย ปัจจัยต่อไปคืออาหารที่เหนียวติดฟันจะทำให้เกิดฟันผุได้ง่ายควรหลีกเลี่ยงอาหารดังกล่าว ดังนั้นหลีกเลี่ยงอาหารหวาน และรับประทานอาหารอย่าให้ถี่เกินไป

การดูแลสุขภาพช่องปาก

การดูแลสุขภาพช่องปากและฟันมีความสำคัญเช่นเดียวกับการอาบน้ำดูแลผิว และอาจจะต้องให้ความสำคัญมากกว่าด้วยซ้ำ เพราะฟันของเรานั้นมีเพียง ๒ ชุด คือ ฟันน้ำนมและฟันแท้ หากฟันแท้มีปัญหาจะไม่สามารถขึ้นใหม่ได้อีกทั้งสุขภาพฟันที่ไม่ดีย่อมส่งผลกระทบต่อบุคลิกภาพ และสุขภาพด้านอื่น ๆ เช่น ระบบทางเดินอาหารต้องทำงานหนักขึ้น ดังนั้นเราจึงควรดูแลสุขภาพช่องปากและฟันของเราให้ดี ด้วยคำแนะนำจากโรงพยาบาลพญาไท ๒ ดังต่อไปนี้

ข้อควรระวังเกี่ยวกับการแปรงฟันที่ดีต่อสุขภาพปาก

แปรงฟันอย่างน้อย ๒ ครั้งต่อวัน

เราควรแปรงฟันอย่างน้อย ๒ ครั้งต่อวัน คือ ช่วงเช้า และก่อนเข้านอน เพราะระหว่างการนอนหลับเป็นช่วงเวลาที่เชื้อโรค หรือแบคทีเรียในช่องปากมีการเจริญเติบโตมากที่สุด หากมีเศษอาหาร หรือคราบน้ำตาลติดอยู่ในช่องปากจะกลายเป็นแหล่งเพาะเชื้ออย่างดี ทำให้มีกลิ่นปากในช่วงเช้า และเป็นสาเหตุของฟันผุ และหากเป็นไปได้ควรแปรงฟันหลังรับประทานอาหารกลางวัน เพื่อช่วยลดปัญหาหากลิ้นปากเสริมบุคลิกภาพให้มั่นใจได้ตลอดวัน แปรงลิ้นและใช้ไหมขัดฟันทุกครั้ง

การแปรงฟันไม่ใช่เพียงแค่การทำความสะอาดฟันของเราเท่านั้น แต่ยังรวมถึงลิ้นที่เป็นหนึ่งในอวัยวะช่องปากที่สำคัญ หากไม่ทำความสะอาดลิ้นคราบอาหารจะเกาะตามต่อมรับรส เป็นอาหารของแบคทีเรียทำให้เกิดคราบขาวขึ้นที่ลิ้นเป็นแหล่งเพาะเชื้อเข้าสู่ร่างกาย เราจึงควรแปรงทำความสะอาดลิ้นทุกครั้งที่เราแปรงฟัน เพื่อจัดคราบขาวบนลิ้น ช่วยให้ลิ้นรับรสอาหารได้ดีขึ้น

ในขณะเดียวกันเราควรใช้ไหมขัดฟันร่วมเป็นตัวช่วยทำความสะอาดซอกฟันที่อาจมีคราบหินปูนหรือเศษอาหารเกาะในจุดที่แปรงสีฟันไม่สามารถทำความสะอาดได้ จะช่วยเสริมให้การแปรงฟันมีประสิทธิภาพมากที่สุด

แปรงฟันอย่างน้อยจุดละ ๒ - ๓ นาที

เราควรใช้เวลาแปรงฟันอย่างน้อยจุดละ ๒ - ๓ นาที เช่น ใช้เวลาในการแปรงฟันกรามล่าง ๒ นาที ด้วยการแปรงถูไปมาจนมั่นใจว่าสะอาดแล้วจึงแปรงจุดอื่นในช่องปาก เพราะคราบอาหารนั้นอาจติดค้างอยู่ในช่องปากได้ เราจึงควรใส่ใจในการแปรงฟันแต่ละซี่ให้สะอาดอย่างแท้จริง

เปลี่ยนแปรงสีฟันทุก ๓ เดือน

เราควรเปลี่ยนแปรงสีฟันทุก ๓ เดือน หรือทุกครั้งที่ขนแปรงสีฟันเริ่มบานออก เนื่องจากแปรงสีฟันนั้นมีอายุการใช้งานที่จำกัด ขนแปรงที่ตีความมีความอ่อนนุ่มแต่ยังคงรูปที่ดีพอที่จะช่วยขัดเศษอาหารที่ติดตามซอกฟัน และยังสามารใช้ปิดทำความสะอาดเหงือกได้โดยไม่รู้สึเจ็บ

เมื่อใช้งานไปได้ระยะหนึ่งเราจะสังเกตเห็นได้ว่าขนแปรงเริ่มบานออก แปรงแล้วรู้สึกเจ็บเหงือก บริเวณโคนขนแปรงมีคราบสกปรกเกาะเป็นจำนวนมาก ควรเปลี่ยนแปรงสีฟันด้ามใหม่ในทันทีเพื่อสุขภาพปากและฟันที่ดี

วิธีแปรงฟันที่ถูกต้อง

๑. วางขนแปรงเข้าหาฟันให้ปลายขนแปรงอยู่บนบริเวณขอบเหงือกหรือคอฟัน เอียงขนแปรงทำมุม ๔๕ องศา โดยประมาณกับตัวฟัน
๒. ปิดขนแปรงขึ้นลงกับแนวฟันบนและล่างทั้งด้านในและด้านนอกฟันให้ทั่ว จุดที่รู้สึกว่ามีเศษอาหารติดควรใช้เวลาในการแปรงจุดนั้นให้มากกว่าปกติ
๓. ฟันกรามสำหรับบดเคี้ยวอาหาร ให้วางหน้าตัดขนแปรงไว้ด้านบดเคี้ยว ถูเข้าไปมาให้ทั่วทั้งฟันบนและล่าง
๔. การแปรงฟันในแต่ละตำแหน่งในช่องปากควรใช้เวลาประมาณ ๒ - ๓ นาทีหรือจนกว่าจะมั่นใจว่าสะอาดพอแล้วจึงเปลี่ยนไปแปรงฟันในตำแหน่งอื่น จากนั้นจึงใช้ไหมขัดฟันทำความสะอาดซอกกระหว่างฟัน เริ่มแรกอาจมีเลือดออกบาง ๆ แต่หลังจากใช้ไปได้สักระยะเลือดจะออกน้อยลง
๕. แปรงลิ้นทุกครั้งหลังจากแปรงฟัน แล้วเพื่อกำจัดเศษอาหารที่ติดอยู่ในต่อมรับรส แปรงจนกว่าคราบขาวจะจางลงหรือหมดไป แปรงสีฟันบางรุ่นด้านหลังแปรงอาจมีร่องนูน หรือปุ่มยางอ่อนขนาดเล็กสำหรับทำความสะอาดลิ้นให้คราบสกปรกหลุดออกง่ายขึ้น

บทที่ ๓
ดำเนินการ

วิธีดำเนินการ

ขั้นวางแผน

๑. สืบหาข้อมูลทั่วไป สถานที่ และกิจกรรมต่างๆของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลตะโละกาโปร์
๒. ชี้แจงปัญหาสภาวะทันตสุขภาพของเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลตะโละกาโปร์
๓. ประชุมวางแผนการดำเนินงาน
๔. ประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๕. จัดทำโครงการเพื่อเสนอขออนุมัติ

ขั้นดำเนินการ

๑. กล่าวเปิดพิธีโครงการเฝ้าระวังและส่งเสริมทันตสุขภาพในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลตะโละกาโปร์ ปีงบประมาณ ๒๕๖๖ โดย นางสาวมารีเกะห์ ลูมะ หัวหน้าสถานศึกษา

๒. ชี้แจงความสำคัญของโครงการเฝ้าระวังและส่งเสริมทันตสุขภาพในเด็ก โดย นางสาวอัยมี สาและผู้ช่วยครูผู้ช่วยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลตะโละกาโปร์

๓. บรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับโรคฟันผุและเห็บกิ้งก่าเสบแก่ครูผู้ดูแลเด็กและผู้ปกครองของเด็กปฐมวัย โดย นางรัศมี นิเดร์หะ เจ้าหน้าที่ทันตกรรมโรงพยาบาลยะหริ่ง

๔. บรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับวิธีการตรวจสุขภาพช่องปากและการแปรงฟันให้แก่ เด็กปฐมวัย โดย นางสาวฮาดีละห์ มุสิกสิน เจ้าหน้าที่ทันตกรรม รพ.สต.ตอหลัง

๕.เจ้าหน้าที่ให้ผู้ปกครองออกมาสาธิตวิธีการแปรงฟันที่ถูกรวิธี

๖.เด็กๆและผู้ปกครองร่วมกันแปรงกันฟัน

๗.แปรงฟันเสร็จแล้วให้เด็กๆบ้วนปากแล้วแปรงด้วยสีทดสอบฟัน

๘.เจ้าหน้าที่สรุปโครงการส่งเสริมทันตสุขภาพ และการตรวจฟันที่สะอาดให้ผู้ปกครอง ครู และเด็กๆให้เข้าใจพร้อมกัน

บทที่ ๔

ผลจากการดำเนินการ

จากการดำเนินโครงการเฝ้าระวังและส่งเสริมทันตสุขภาพในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลตะโละกาโปร์
ปีงบประมาณ ๒๕๖๖

๑. เด็กก่อนวัยเรียนมีสุขภาพฟันและช่องปากที่ดี
๒. ผู้ปกครองมีความรู้ความเข้าใจในการดูแลรักษาฟัน
๓. ผู้ปกครองมีความเอาใจใส่และให้ความสำคัญกับปัญหาสุขภาพฟัน

แบบสรุปผลการประเมินผลการจัดโครงการเฝ้าระวัง การส่งเสริมทันตสุขภาพในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ตำบลตะโละกาโปร์ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๖

วันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๖๖ ณ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลตะโละกาโปร์

ที่	รายการ	ระดับการประเมิน									
		มากที่สุด ๕		มาก ๔		ปานกลาง ๓		น้อย ๒		น้อยที่สุด ๑	
		จำนวน คน	ร้อยละ	จำนวน คน	ร้อยละ	จำนวน คน	ร้อยละ	จำนวน คน	ร้อยละ	จำนวน คน	ร้อยละ
๑	สถานที่จัดโครงการ/กิจกรรม	๓๘	๖๙.๐๙	๑๗	๓๐.๙๐	-	-	-	-	-	-
๒	ระยะเวลาในการจัดโครงการ	๓๐	๕๔.๕๔	๒๕	๔๕.๔๕						
๓	วิทยากรสามารถถ่ายทอดความรู้	๓๑	๕๖.๓๖	๒๔	๔๓.๖๓						
๔	การบริการอาหารและเครื่องดื่ม	๓๗	๖๗.๒๗	๑๗	๓๐.๙๐	๑	๑.๘๑				
๕	เนื้อหา สาระ กิจกรรมเหมาะสม เพียงใด	๒๐	๓๖.๓๖	๓๔	๖๑.๘๑	๑	๑.๘๑				
๖	ท่านมีส่วนร่วมในกิจกรรมมากน้อย เพียงใด	๒๙	๕๒.๗๒	๒๕	๔๕.๔๕	๑	๑.๘๑				
๗	การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างครู และผู้ปกครอง	๔๖	๘๓.๖๓	๘	๑๔.๕๔	๑	๑.๘๑				
๘	วิทยากรสามารถใช้สื่อ อุปกรณ์ได้ เหมาะสม	๑๗	๓๐.๙๐	๓๗	๖๗.๒๗	๑	๑.๘๑				
๙	ท่านสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ ให้เกิดประโยชน์	๔๒	๗๖.๓๖	๑๓	๒๓.๖๓						
๑๐	ท่านคิดว่าควรจัดกิจกรรมแบบนี้อีก	๒๘	๕๐.๙๐	๒๕	๔๕.๔๕	๒	๓.๖๓				

ผลการประเมินจากผู้เข้าร่วม โครงการเฝ้าระวัง การส่งเสริมทันตสุขภาพในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก แสดงความคิดเห็นตามความเป็นจริง จำนวนผู้เข้าร่วม กิจกรรมเฝ้าระวัง การส่งเสริมทันตสุขภาพในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ๕๕ คน พบว่า ระดับการประเมิน มากที่สุดมีค่าร้อยละสูงที่สุดคือ ข้อ ๗ สร้างความสัมพันธ์ระหว่างครูและผู้ปกครอง จำนวน ๔๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๓.๖๓ รองลงมาคือ ข้อที่ ๙ สามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ประโยชน์ จำนวน ๔๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๖.๓๖ และรองลงมาคือ ข้อที่ ๔ การบริการอาหารและเครื่องดื่ม จำนวน ๓๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๗.๒๗

บทที่ ๕

สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

สรุปผลการดำเนินงาน

สรุปผลการดำเนินงานโครงการเฝ้าระวัง การส่งเสริมทันตสุขภาพในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลตะโละกาโปร์ พบว่าผู้ปกครอง ครู และเด็กมีความรู้ รู้จักวิธีการแปรงฟันที่ถูกต้อง และมีความตระหนักในการให้ความสำคัญกับการเอาใจใส่สุขภาพช่องปากและฟันที่ดีขึ้น

ผลที่เกิดกับนักเรียน

๑. เด็กก่อนวัยเรียนมีสุขภาพช่องปากที่ดี
๒. เด็กมีความรู้ในการดูแลรักษาสุขภาพช่องปาก
๓. เด็กให้ความสำคัญกับสุขภาพช่องปากและฟันมากขึ้น

ผลที่เกิดกับครู

๑. ครูมีความรู้ความเข้าใจในการดูแลรักษาฟันอย่างถูกต้อง

ผลที่เกิดกับผู้ปกครอง

๑. ผู้ปกครองมีความรู้ ความเข้าใจในการดูแลรักษาฟัน
๒. ผู้ปกครองมีความเอาใจใส่และให้ความสำคัญกับปัญหาสุขภาพฟัน

อภิปรายผลการดำเนินงาน

จากโครงการเฝ้าระวัง การส่งเสริมทันตสุขภาพในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลตะโละกาโปร์ ผู้เข้าร่วมโครงการสามารถนำความรู้ที่ได้ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้

ปัญหาและอุปสรรค

๑. อยากให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับสุขภาพและอนามัยของเด็ก สร้างความตระหนักแก่ผู้ปกครองถึงการดูแลสุขภาพช่องปากและฟันของเด็กตั้งแต่แรกเกิด